

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem n. dom na celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez po-obne naročnine.

Posamezni listi dobe se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se napiše enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pogodba z Ogerske, Badeni in Jugoslavani.

(Govor poslanca dr. L. Gregorčca v državnem zboru dne 20. dec.)

(Konec.)

Sedaj pa dohajam k onim besedam Nj. ekscelence gosp. ministerskega predsednika, ki so nas najbolj iznenadile in napolnile z nezaupanjem. Nas Slovence je nagovoril, rekši: Gopôda moja! Nikakor ne koncesij le za izzivanje drugih! To pomenja za nas: Italijanov in Nemcev.

Ta izjava torej naj bi bila, kakor razumevajo stvar naši nasprotniki, s katero je hotel Nj. ekscelenca zadeti v srce nas Slovence. Jaz in najbrže tudi moji jugoslovanski prijatelji smo tega mnenja, da imajo le tedaj prav »Tagespost« in naši nasprotniki, ako je hotel Nj. ekscelenca reči: Odslej se bode vlada ozirala le na one jugoslovanske zahteve, koje odobrijo, dovolijo in potrdijo Italijani in Nemci.

Da, ako so imele tak pomen besede Nj. ekscelence, potem ne dobimo nič, prav nič. Kajti naši nasprotniki so povedali že o priliki celjskega dogodka, da je to zadnja koncesija; odslej ne smemo Slovenci dobiti niti najmanje koncesije.

To bi bilo čudno načelo, ako bi hoteli, da bodi zadovoljenje narodnim potrebam zavisno od samovolje narodnih nasprotnikov. To bi bil tako nekako domač pripomoček, s katerim bi ministerstvo lahko odklonilo vse naše narodne zahteve. Oni, ki stoje nekoliko dalje, ne bi hoteli niti verjeti, kaj vse se pri nas označuje kot slovansko izzivanje. Najneznatnejše narodno gibanje z naše strani smatra se že kot napad na italijanske ali nemško narodno posest, kot izzivanje, kot napad in kot klicanje na »korajžo«.

N: pr. majhen slovenski otroški vrtec pri šolskih sestrah v Mariboru, slovenske družbine šole v Velikovcu, Trstu in Gorici, to so sama »izzivanja«. Potem nameščenje kakega slovenskega notarja, slovenskega učitelja, slovenskega uradnika nižje vrste — kajti v višjih vrstah so slovenski uradniki v Avstriji bele vrane —, potem zahtevanje po slovenskih tiskovinah, osnutje kakega posojilnega društva ali tiskarne, da, celô gledališke predstave pri šolskih sestrah v Celju so sama »izzivanja«.

Pa še nekaj v označenje razmer na Jugu. Nedavno se je nastanil v Celju neki umirovljeni polkovnik. Takoj je nastal ropot po nemško-nacionalnih listih, svarilo se je in pozivalo, naj se mož izključi iz vseh nemških krogov. Zakaj? Ker je Hrvat, ki se je na izzivalen način nastanil ravno v Celju, ne morda za to, da bi tam mirno užival svojo pokojnino, ampak zato, da pomnoži slovensko posadko in da oškoduje nemštvo! Take razmere so pri nas. Naj so naše narodne zahteve in predlogi še tako utemeljeni v postavah, nič ne pomaga, to je izzivanje, klicanje na »korajžo«.

Sedaj upajo naši nasprotniki, kakor je izdana »Tagespost«, da bode Nj. ekscelenca gospod ministerski predsednik odslej pri presojevanju naših jugoslovansko-narodnih zahtev vsakokrat poslušal v prvi vrsti na izzivalni ropot v nemško-nacionalnih listih ter da bode na to odklanjal vse.

Gospodje se pač najbrže motijo v tem, te usluge jim ne napravi Nj. ekscelenca gospod ministerski predsednik. Ali v oči bodeče in čudno je vendar to, da Nj. ekscelenca gospod ministerski predsednik sluti ravno pri nas Jugoslovanih in nikjer drugje, da nam je le do praznega izzivanja pri stavljanju svojih narodnih zahtev. To je popolnoma krivo. Mi ne posezamo po tuji lasti, mi bi bili veseli, ako bi mogli zagotoviti svojo last. Mi nismo napadalci, mi smo napadani. Kdor hoče biti pravičen, mora priznati, da se pri nas sleherni dan dogaja pravljica o volku in jagnjetu, katero kali vodo volku, le da volk ni v našem taboru; kajti mi ne izzivljemo, ampak smo izzivani.

Po dokazih za to mi ni treba posezati v daljavo, kajti isti so kaj blizu. Nedavno temu še je predlagal poslanec Bareuther v proračunskem odseku, da naj se odpravi nova slovanska gimnazija, njega tovariš dr. Menger pa, da naj se ista vsaj preloži iz Celja v kateri koli drugi kraj. To smo občutili mi kot izzivanje.

V Gradcu so nam nekako skrivno, po noči, to je, brez vednosti namestnika barona Kübecka, odvzeli edinega Slovincem pravičnega deželnega šolskega nadzornika, in na njega mesto so postavili strogo nemško-narodnega moža kot bojevitega šolskega nadzornika, ki je na novo razvnel šolski prepri na Štajarskem, o čemur še bodem govoril v podrobni razpravi.

Tako je dal na deželne stroške ustanoviti nemško šolo v nekem trgu Spodnje Štajarske za dva — reci dva — nemška otroka, vsi drugi šolski otroci so sramotno skupaj polovljeni slovenski otroci. To je res; in izveste v podrobni razpravi.

In kaj družega je nemški šulverein, nego bojvena družba, izzivajoča vse Slovence Avstrije? Tudi društvo Südmark v Gradcu ni nič boljšega; isto lovi na nič prišle slovenske kmete, da bi na posest istih delo nemške stranke. In v oči gled takim vidnim dejstvom hoté nam še govoriti o slovenskih izzivanjih!

In kaj naj rečemo o deželnih zborih, kjer smo mi Slovenci v manjšini? Kako postopajo z našimi poslanci v Gradcu, Celovcu, Poreču in Trstu? Deželni zbor štajarski je sedaj nepopolen, ker so slovenski poslanci moralno prisiljeni k izstopu. Še nikoli ni bilo Slovencev v deželnem odboru štajarskem; Hermann je bil Nemeč.

Tudi v deželnem šolskem svétu nismo še nikdar imeli slovenskega zastopnika. Je-li to pravično? Kako se postopa v Celovcu z našima dvema poslancema?

Dolgo, dolgo ju niso hoteli voliti v noben odsek. Razume se ob sebi, da v deželni odbor ni bilo nikdar nobenega. V deželni zbor v Poreču ne morejo hrvaški poslanci. Kadar-koli so izgovorili hrvaško besedo, pa so bili zasmehovani. Res je, to je bilo jako hudo izzivanje. Gosp. poslanec Nabergoj nam je tu pripovedoval ope-
tovano, kako so ga zasramovali v deželni zboru tržaškem. Ako torej g. ministerski predsednik slutí, da se kje dogajajo velika izzivanja, potem naj obrne svojo pozornost imenovanim deželnim zborom, kjer zaide v pravi gozd izzivanj, ki pa veljajo nam Slovincem in Hrvatom.

Leto za letom zahtevamo uradnikov in sodnikov, ki bi bili večji našemu jeziku v besedi in pisavi. Vedno zastoj. Zato pa nam pošiljajo ljudi, ki nas ne razumejo in nas vsled tega tudi ne marajo, nas zaničujejo, tu pa tam surovo zmerjajo, kakor sem to povedal tu v tej visoki zbornici v večih interpelacijah, toda vsakokrat zastoj: kajti dotični načelnik je že umel oprati svojega moža. V poročilih na ministerstvo je vsakdo opisan kot popolnoma nedolžen. Tem načelnikom tam doli se godí ravno tako, kakor v tej visoki zbornici ministru za deželno brambo. Le-ta je tako nesrečen, da nikdar ne more dognati, da se je kje grdo ravnalo z vojaki.

Pri nas na jugu ne bode poprej bolje, dokler ne pridejo drugi boljši možje na mesto sedanjih deželnih načelnikov v Celovcu, v Ljubljani in v Trstu. Sedanji se ne brigajo za naraščaj slovanskih uradnikov in bijejo z udanimi jim in od njih zavisnimi uradniki neumorno narodno vojno proti najlojalnejšim zahtevam Slovencev in Hrvatov. Vlada utegne gojiti najboje namene z nami, ali tam doli nam to malo koristi. Vse to naleta doli na odpor, ki deluje, četudi spretno pokrit, tem močneje.

Opozarjam vas v tem pogledu samo na Primorsko. V vojni zaradi uradnih tabel se je osrednja vlada popolnoma udala pred namestnikom Rinaldinijem. Italijanska irredenta je zmagala na vsej črti. Če bi bila torej kje potrebna železna roka, bila bi potrebna v Primorski. Ta železna roka bi morala postaviti na mesto namestnika v Trstu celega avstrijskega moža, ki bi bil pri volji in bi imel pogum, da odkaže slovanski večini ono mesto, ki jej pripada radi nje števila in radi nje brezdovodne udanosti do cesarja.

Gospoda moja! Iz tega je razvidno, da nismo mi napadalci, ampak napadani, ne mi izzivalci, ampak izživani. Ne morem se spominjati, da bi bilo koje slovensko društvo kedaj vzelo in raznarodilo le eno italijansko ali nemško dete. Mi Slovenci smo pa že gotovo zgubili na tisoče otrok za Italijo in Germanijo, koji sami gotovo nista brez otrok. Nas Slovence preganja neka posebna zla usoda. Nekdaj so nam odjemali otroke Tatarji in Turki, sedaj nam jih jemljejo Italijani, Nemci in Madjari.

Ob koncu svojih izvajanj mi je zatrditi, da besede Nj. ekselence: »Nobenih koncesij le za izzivanje drugih« nimajo nobenega pomena, vsaj kolikor se dostaje nas Slovencev. Kajti mi smo še pri vsaki zahtevi, ki smo jo stavili v tej visoki zbornici, dokazali, da ta zahteva ni izšla iz želje po izzivanju in da ne more biti, ker sloneča na postavi, predmet izzivanju, smatranemu zaresno.

Tako bomo postopali tudi v bodoče. Da-li pa bode Nj. ekselence potem pokladal večjo važnost na našo zahtevo in postavlo ali pa na neopravičeni ropot o izzivanjih v nasprotnih časnikih, to nam pokažejo kmalu dejanja. Mi čakamo na dejanja in po istih uravnomo tudi svoje bodoče postopanje.

Cerkvene zadeve.

Polnočnica na Humu pri Ormožu.

Lani so naš milostivi knezoškof Mihael o priliki birmovanja na posebno prošnjo za sv. vero tnetih okoličanov naše podružnice sv. Janeza Krstnika dovolili, da se sme zopet tukaj opravljati polnočnica, ki se je pred desetimi leti, vsled nepravilnega obnašanja nekaterih neprevidnih prebivalcev, ustavila.

Bilo je to veselje za stare in mlade, ko se je v nedeljo, dne 22. dec. v ormoške župnijske cerkvi označila na novo ta sv. maša. Na sv. večer pa so nam v večjo proslavo postavili naš g. nadučitelj Porekar, Zadravec Peter (Amerikanec) in domači dijaki v cerkvi prelepe jaslice, kakoršnih je redko kje videti. Že pred 10. uro zvečer se je začelo zbirati verno ljudstvo daleč iz okolice ter molilo v cerkvi rožni venec, in čakajoč »polnočko«, prepevalo zmes sv. pesmi. O polnoči je bila vsa cerkev lepo razsvetljena, nadučeno poma, ko nastopijo čast. ormoški gosp. kaplan J. Menhart pred oltar opravljat toliko zaželjeno sv. daritev, pri katerej se je kaj navdušeno in lepo popevalo od občinstva in posameznikov.

Hitro po sv. opravilu nastopijo domači šolarji okoli čarobno razsvetljenih jaslic ter zapojejo Praprotnikovo pesem »O jaslice ljube« tako ganljivo, da je isto ljudstvo do konca poslušalo. Marsikatero oko se je v tem veselja rosilo. Zarano ob 6. uri je bilo drugo sv. opravilo, enako dobro obiskano in slovesno opravljeno.

Vse je bilo zadovoljno, veselo in srečno, da je lahko v bližini svojega doma opravljalo to imenitno pobožnost, ter zavedni hvaležnega srca v svojih molitvah niso pozabili milostivega knezoškofa, naših častitih gg. duhovnikov, in sploh vseh onih, kateri so nam to starodavno slovesnost tukaj zopet omogočili, ali jo na kateri koli način povišali. »Čast Bogu na visokosti in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«.

Gospodarske stvari.

Štajarsko deželno železniško posojilo.

Pri javnem srečanju dne 2. jan. 1896 vpričo e. kr. vladnega zastopnika so se razdolzile naslednje številke dolžnih pisem 4% štajarskega deželnega železniskega posojila I., II. in III. serije: I. serije: á 1000 fl. št. 1602, 2791; á 200 fl. št. 7714, 7716, 8241, 8386, 8788. II. serije: á 1000 fl. št. 3560, 3925; á 200 fl. št. 9096, 9457, 9654, 9668, 9739. III. serije: á 1000 fl. št. 4878, 5806; á 200 fl. št. 10.031, 10.055, 10.411, 11.141, 11.734.

Od 2. jan. do 1. jul. 1895 so bila izžrebana in dozdaž še ne vzdignjena dolžna pisma: I. serije: á 200 fl. št. 7104, 7468, 8006, 8327, 8333, 8416, 8506; II. serije: á 1000 fl. št. 4061; III. serije: á 200 fl. št. 10.595, 11.473. — Na ta dolžna pisma se izplačuje v 3 mesecih gledé na I. serijo v Gradcu pri deželni blagajnici in na Dunaju pri e. kr. priv. občni avstrijski zemljiški kreditni banki; gledé na II. in III. serijo pa tudi v Gradcu pri štajarski eskomptni banki in na Dunaju pri nižje-avstrijski eskomptni družbi.

Razpis. Za politična okraja Celje in Brežice, ter za politične okraje Maribor, Radgona in Slovenjgradec sta razpisani službi tehniških vodij državnih uredbe proti trsní uši in državnih trsovni nasadov. Uradno bivališče vodij bode v Celju, oziroma v Mariboru, nameščenje pa se bode vršilo s pogodbo. Plače je 1000 gl.

potovalne nagrade 500 gld. ter 60 gld. pisarniške odškodnine na leto. Prosilci morajo biti popolnoma zmožni nemščine in slovenščine ter morajo dokazati, da so vinorejsko solo dovršili in se tudi že res bavili z vinorejo, posebno pa z vzgojo ameriških trt. Prošnje za eno teh mest naj se vložijo do dne 20. jan. t. l. pri c. kr. namestniku v Gradcu.

Ob cnem je razpisano tudi mesto asistenta višjega vodje državnih del proti filokseri v Ptuj. Mesečne plače je 50 gld. in o priliki službenega potovanja primerna odškodnina. Prosilci za to službo so morali dovršiti vinorejsko šolo ter morajo biti nemščine in slovenščine zmožni. Prošnje za to službo naj se osebno predložijo do dne 18. jan. t. l. pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ptuj.

Kak a bode nova lovska postava? Štajarski deželni odbor je izdelal predlogo, po kateri se bistveno spremeni dosedanja lovska postava. Predloga namreč določuje, da se smejo zajci streljati v onih okrajih, v katerih se prebivalstvo izključno peča z vinorejo, in teh je 23, skozi celo leto, in se s tem torej razveljavi ona določba, ki prepove streljanje zajcev v nekaterih mesecih. V onih občinah pa, koder je vsaj pet odstotkov obdelane zemlje odločene za vinograde, sme občinski odbor proglasiti zajca škodljivim, ako dobi za to dvetretjinsko večino, in ima v tem slučaju vsak posestnik na svojem svetu pravico, pokončevati nadležno žival. — Ta predloga, ki utegne postati postava, ako jo vsprejme deželni zbor, se ozira le na vinorodne kraje. V katerem okraju pa ni goric, ondi bode zajec sadjerejcem delal škodo, kakor dozdej. To pa vendar ni prav!

Sejmovi. Dne 11. januarija v Poličanah (za svinje) in na Planini. Dne 13. jan. pri Novi cerkvi. Dne 14. jan. pri Sv. Filipu v Veračah. Dne 15. jan. v Arvežu in Imenem (za svinje). Dne 16. jan. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 17. jan. v Petrovčah, Tilmču, pri Sv. Petru pri Radgoni in v Kapelah pri Brežicah

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Božičnica). Ljutomerska darežljiva gospóda je tudi letos z vzgledno človekoljubnostjo poskrbela ubogim šolskim otrokom Franc-Jozefove deške in dekliske šole lepo božičnico. Velečastiti gg. duhovniki, uradniki, trgovci, obrtniki, gospe, tržani, šolski prijatelji in še drugi vnani dobrotniki in dobrotnice šolske mladine so v ta dobrodelni namen darovali 245 kron in precej blaga za obleko in obilo belega kruha. Z denarjem se je nakupila obleka in obutev ubožnim šolskim otrokom in sicer za dečke: 8 parov črevljev, 16 sukenj, 14 hlač, 2 telovnika, 20 kap (6 klobukov je bilo darovanih) in 12 parov rokavic; za deklice: 6 parov črevljev, 33 velikih in 36 malih zimskih robcev, 11 oblek, 8 jopic, 55 parov nogavic, 9 parov rokavic in 13 predpasnikov. Razdelitev teh božičnih darov se je vršila v soboto, dne 21. dec. ob dveh popoldne v telovadnici Franc-Jozefove šole v nayočnosti bl. gospoda c. k. uradnega voditelja plem. Supančiča, velečastitih gg. dekana Skuhala in veroučitelja Ozmeča, g. načelnika Kukovca, učiteljstva in drugih šolskih dobrotnikov in dobrotnic. G. nadučitelj Robič se je v nagovoru vsem blagim dobrotnikom, navzočim in nenavzočim, zahvalil na njihovi veliki darežljivosti ter tudi obdarovane otroke opominjal k hvaležnosti. Deček se je s krepkimi besedami zahvalil v imenu obdarovanih. Naposled še je podal g. načelnik Kukovec

otrokom nekaj podučljivih besed. H koncu se je dobil vsak otrok kos belega kruha na pot. S tem je bila božičnica završena. Bog povrni vsem dobrosrčnim darovalcem in darovalkam!

Od Črneveca. (Novice iz Gor. Savinjske doline). Gospod urednik! Stara prijatelja sva že, pa se Vam tako dolgo nisem oglašil. Vsakovrstne skrbi so krive, da sem tako dolgo molčal. In zdaj se boste spet čudili, da sem zlezal na Črneve, precej visok hrib, ki loči gornjegrajski okraj od Kranjskega. Odtodi opazujem političen dirindaj od Dunaja do Gornjega grada in še tja do Solčave. Nekdaj sem se mešal v politiko, a to je bilo nevhaležno delo; zato sem svoje naočnike lepo za polico shranil. Saj pa tudi ni bilo nič kaj posebnega. Kar pokne nekaj Dunaju. Hencajte, mislim si, to pa ni kaj navadnega! Ravno mi je prinesla ženka, katera hodi vsak teden iz Gornjega grada mimo mene v Kamnik, »Reichspöste« za celi mesec, katera mi vsak mesec skupaj pošilja moj prijatelj Podradošnikov Jnže. Hitro vzamem raz polico stare naočnike, čedno je osnažim in začnem prebirati. Kršč. socialna stranka se širi — nova kat. ljudska stranka se je ustanovila. Potem pa dobim »Slov. Gospodarja« in berem članek Savinjčana. Ha, dobro je »kljunil«, si mislim, in z menoj so bili tukaj mnogi enakih mislij. Začel sem se spet zanimati za politično gibanje in čudom sem se čudil, ko sem opazil, da je tudi med Slovenci nastalo novo gibanje. Nasproti ljudstvo izsesajočim židovsko-liberalnim načelom so začeli naši kršč. načela med ljudstvom širiti, posebno med delavci. Bravo, le tako naprej! Bog bo dal pa svojo pomoč! — Zdaj pa še nekaj vsakdanjih novic. Kako so g. okrajni glavar celjski, Bog jim daj dobro, pri ustanovitvi nove okrajne hranilnice v Gornjem gradu pogoreli, Vam je že itak znano. Ravno tam so imeli tudi občinske volitve, o katerih vem le to, da sta bili brez sile dve stranki, »solnčna« in »senčna«; vendar Vam o tej volitvi ne morem več poročati, ker ne vem, pri kateri stranki bode večja — senca? — Na Rečici se je veselica tamošnjega tamburaškega zbora vrlo obnesla. Dobro bi bilo, ako bi se še kje v Gornji Savinjski dolini kakšno bralno društvo oglasilo. Zdaj pa moram končati — furež imam — veste, da mi časa primanjkuje. Srečno novo leto in veliko novih naročnikov »Slov. Gospodarju!« Ako katerega ujamem, takoj Vam ga pripeljem.

Od Sv. Planine nad Trbovljami. (Drobne novice.) Gospod urednik! Skoraj žalosten sem prijel za peró. Mislim sem, da mi bodete na zadnje pismo odgovorili, kakor se spodobi. Pa zdajci se spomnim, da Vam nisem naznanil, kako se pišem. Pa prav to je križ, ker sam ne vem, kako se prav za prav pišem. Ljudje mi privedajo priimek: »Ščurek«. Napišite torej naslov tako: »Naj prejme Javorniški oglar, kateri sam ne vé, kako se piše, in kateremu pravijo »Ščurek«, pa seveda ni ščurek. — Zdaj pa izsujem vrečo svojih novic. Novega leta dan sem v trboveljski cerkvi prav zvesto poslušal, ko so oznanjali spremembo med farani v minolem letu. Poročenih je bilo 99 parov; rojenih 415; mrličev 205. Pri velikonočni spovedi in obhajilu jih je bilo 5000; pri adventni 3300. — Naložil sem tudi nekaj krajcarjev v tamošnjo »Posojilnico«. O tej priliki so mi povedali, da so imeli v osmih mesecih obstanka 114.579 gld. 82¹/₂ kr. prometa. Seveda se mi je pri tej številki skomina naredila. — Najtežje pa gotovo čakate na poročilo, kako so trboveljske občinske volitve izšle. Izvoljenih je bilo 12 Slovencev in 6 mož nasprotné stranke; namreč ti-le možje: v III. razredu: ravnatelj Martin Terpotitz (153 glasov), župan Ferdinand Roš (152 glasov); Franc Kalan (153 glasov); Anton Volavšek (153); Franc Plaznik (152); Jožef Moll (153); v II.

razredu: č. g. župnik Peter Erjavec (39 glasov); Jožef Urbajs (40); Martin Pust (40); Alojz Pintar (37); Janez K... (37); Janez... (36); v I. razredu: vitez Jurij Gossleth (11 glasov); Herman Prossenagg (11 glasov); Rihard Diermayer (11); Aleksander Žerovnik (11); Matjev Kosem (11); nadučitelj Gustav Vodušek (11). Obe stranki sta volili brez prepira te imenovane može. To je zasluga župana Ferdinanda Roša. Kaj je naredil, prav za prav ne vem. Slišal sem le: župan Roš, ravnatelj Terpotitz, vitez Gossleth in besedo »kompromis«.

Javorniški oglar.

Od Sv. Barbare pri Vurbergu. (V rlemu učitelju v spomin.) Velika žalost nas je zadela na sv. božični dan, stariše in šolarje, ko je veliki zvon naznanil smrt nam preljubljenega gosp. nadučitelja Franca Šuena. Hvaležnost me veže, da svojemu bivšemu nadučitelju v »Slov. Gosp.« postavim mal spomenik. Kaj smo ž njimi izgubili? 1. Izglednega učitelja. Črez četrto stoletja so se trudili, da bi učence izredili v strahu božjem, da bi kedaj bili verni kristjani, dobri državljani. Tak učitelj, kateri za mladino tako skrbi, je vreden »sto centov zlata«, rekel bi zopet veseli pesnik Slovenskih goric, Leopold Volkmer. — 2. Vernega kristjana. Velikokrat se spominjam, kar so nas učili blagi gospod, posebno pa, kadar so nas učili tudi veronauka in kadar smo se morali pripravljati na sv. spoved in sv. obhajilo. Tudi se niso sramovali nam na glas moliti pred in poobhajilne molitve. Pri šolskih sv. mašah, pri procesijah si pa videl v njihovi roki rožni venec, iz ust pa si slišal molitev. — 3. Ponižnost in uljudnost sta jim sijali s poštenega obraza. Kadar so srečali katerega svojih nekdanih šolarjev, vselej so ga prijazno nagovorili: »Kako je kaj zdaj?« Zatorej je moja prisrčna želja ta: Da bi vsi, kateri so k njim v šolo hodili, se radi spominjali njihovih izgledov in naukov in po teh živeli, tako bi njim in sebi postavili nepozabljiv spomenik. Bodi jim zemljica lahka! Fr. Z.

Iz Vitanja. (Poboj.) Leto 1895. se je za našo župnijo končalo prav nesrečno. Na praznik sv. Štefana sta se proti večeru vračevala iz Vitanja Franc Mlinšek, 18 let stari delavec na žagi v Rakovcu, in 24 let stari Miha Klemenc iz Hudine. Radi neke malenkosti sta se zunaj Tašičeve gostilnice sprla. V prepiru lopne Miha Klemenc s polenom Franca Mlinška po glavi ter otide domov. Franc Mlinšek se povrne v Tašičevo gostilnico ter se uleže na klop. Pivci so menili, da radi pijanosti leži na klopi ter ga pusté pri miru. Na Št. Janževo zjutraj ga pa najdejo ob 7/8. uri ležati mrtvega. Miha Klemenc ni slutil, kakšen nasledek je imel njegov udarec ter gre na Št. Janževo celó mirno v Vitanje na sejem mimo Tašičeve gostilnice. Tu ga pokličejo v hišo ter mu pokažejo mrtvega Mlinška. Klemenca je ta vest grozno prestrašila; jel je silno jokati in upiti ter nagloma tekkel v Konjice k sodniji, da naznani svoje zlodejstvo. S svojim nesrečnim udarcem je pretresel Mlinšku možgane. — Ko bi naše ljudstvo, staro in mlado, ob nedeljah in praznikih po božji službi ostalo doma, pa prebiralo lepe knjige, namesto, da pohajkuje po gostilnicah, kolike dušne in telesne nesreče bi se rešilo!

Iz Čadrama. (Cerkvenih in društvenih novostij) iz starega leta se imamo še več spominjati. Tihi advent je postal posebno živahen od dne 15. dec. do Božiča, ko se je obhajala 9dnevnica v čast Jezusovemu rojstvu. Imeli smo vsak dan trojno božjo službo in tri pridige. Pri rani in pri popoldanski božji službi so nam vlč. g. župnik razlagali, da nam je Izveličarja bilo potreba. Pri drugi božji službi pa so razun duhovnega branja razlagali nauk o sv. zakramentih č. gosp. kaplan. Vsaki stan posebej je imel tudi nauk, in je bilo vselej mnogo poslušalcev in je v tem času do 1500

vernih pristopilo k mizi Gospodovi. Narodne dolžnosti možev se letos niso posebno poudarjale in se ni nihče žaljenega čutil, pa vendar se naši po sili Nemci te pobožnosti niso udeleževali, pač pa so neki v adventu v Oplotnici za celjski »Studentenheim« nabirali in nad 100 gld. zložili. — Na praznik sv. Štefana je pa naše društvo »Sloga« imelo občni zbor, pri katerem je gosp. okrajni živinozdravnik Martin Jelovšek nam razlagal o umni živinoreji in mlekarstvu. Največja šolska soba bila je natlačena poslušalcev in še na mostovžu jih je veliko stalo, nad 300. Vsem se je poljudno predavanje jako dopadlo in smo vnovič prevideli, da se pri nas za plemeno živino vse premalo skrbi. — Novega leta dan se je povedalo v cerkvi, da je bilo lani 18 parov poročenih, da je 46 ljudi umrlo, med njimi 2 tujca in 87 je bilo rojenih, tedaj za polovico več živih kakor mrtvih. Kdo bi tedaj dvomil, da nam je nove večje farne cerkve potreba, za katero so nam v zadnjih treh mesecih sami tuji dobrotniki nad 400 fl. darovali? Zdaj dela sedem kamnosekov uro nad Oplotnico iz granita pojas ali sokelji za novo cerkev, vozi se navadno kamenje in podira se les za stavbo in podstrešje. Naj še omenimo, da sta dva velika domača nasprotnika postala že velika dobrotnika. Res, Bog je z nami, kdo bo proti nam? Le združeno naprej, dokler se nam svetli križ na zvoniku ne prikaže!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so poslali papežu za Božič 50tisoč gld. in odredili, da se je poslanik pri sv. stolici, grof Revertera, vrnil v Rim. — Naši in ogerski ministri so imeli več dnij pogovor o pogodbi. Šlo je vse gladko; seveda, ker so naši proti Madjarom premehki. — Na shodu krščanskih avstrijskih delavcev so sklenili, da bo tak shod vsako leto.

Češko. Zdaj so začeli tudi poljski listi svetovati cesarskemu namestniku, grofu Thunu, da naj odstopi. — Nemci zahtevajo, naj se voli po narodnostih v deželni odbor, ne pa po stanovih. Toda Čehi hočejo v to le privoliti, ako se tako voli tudi na Moravskem in Šlezijem.

Štajarsko. V Gradcu je bilo v težko ječo obsojenih več odličnih oseb zaradi nesramnih hudobij. Takšna je torej tudi toli hvalisana nemška kultura? — Namestnija je potrdila pravila novega katol. delavskega društva v Knittelfeldu.

Koroško. Deželni glavar je pri otvoritvi deželnega zbora poudarjal, da se otroci že v šoli naj vadijo čednostnega življenja. Kmalu nato pa so liberalni poslanci zavrgli knezoškofov predlog, naj se krščanski nauk uči tudi v višji realki. Tako sodi in ravna liberalna pamet.

Kranjsko. Dne 3. jan. je v deželnem zboru bil razgovor o agitacijah pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Začel je liberalec Janko Kersnik. Dr. Ivan Tavčar se je norčeval iz presv. Rešnjega Telesa, Ivan Hribar pa je tako udrihal po duhovnikih, da je tudi štajarske v srce zabolelo. — V Radovljici se ustanovi mestna hranilnica. — V Kamniku so prometu izročili novi, sila dragi most čez Bistrico.

Primorsko. Na Krasu sta bila dva deželna poslancata izvoljena proti volji društva »Sloga«. Ko se je te dni ustanovil v Gorici klub slovenskih deželnih poslancev, pristopila sta tudi ta dva. Vsi Slovenci hvalijo to edinost, ki je zlasti ondi potrebna proti mali lahonski večini.

Tirolsko. Italijanski poslanci ne pridejo v deželni zbor. Vlada bojda hoče, da se volijo deželni odborniki po narodnosti. Na tak način upa privabiti Italijane v deželni zbor.

Dalmatinsko. Umril je deželni glavar dr. Mihael Klaič. Bil je nad 30 let deželni in nad 20 let državni poslanec in kot tak predsednik hrvaško-slovenskega kluba. Nam Slovencem je bil vedno prijatelj, in zato ob tej izgubi srčno žalujemo Slovenci z dalmatinskimi brati.

Hrvaško. Ogerska vlada hoče na Reki uvesti madjarski zemljknižni red. In k temu bode molčal hrvaški sabor, ker imajo v njem večino madjaroni. — Vrli zagrebški list »Obzor« je bil lani zaplenjen 660 krat. Tako strahuje madjaronska vlada pošteno hrvaško časopisje.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so o Božiču darovali rimskim režešem 15tisoč lir. — Papež izdajo novo okrožnico na grške razkolnike. V njej se bode temeljito dokazovalo rimsko papeštvo in pobijali razkolniški presodki.

Francosko. Panamski goljuf Arton bržčas ne pride pred porotnike; kajti ondi utegne izdati nad sto poslancev, ki so se dali podkupiti pri panamski slepariji in goljufiji. Kjer ni sv. vere, ondi tudi ni vesti.

Angleško. Angleži so v hudih škripcih ne samo v Ameriki zaradi republike Venezuele, ampak tudi v južni Afriki. Ondi je angleški oskrbnik matabelske dežele Jameson s silo udril v traansvalsko republiko. Ker sta takoj ugovarjali Nemčija in Francija, dela se angleška vlada čisto nedolžno, češ, Jameson je to storil na svojo roko.

Srbsko. Skupščina je sklenila novo postavo o preosnovi vojske, in kralj je postavo v eni uri potrdil. To je šlo sila naglo. Ko bi le tako naglo mogli dobiti denarja na posodo! In tega potrebuje Srbija, ako se količkaj hoče spomladi tešati v turške pobitje.

Turško. Krvavi nemiri so bili v Urfi in Diabekiru v Aziji. Bile so strašne grozovitosti. Zakrivili so jih turški vojaki, ki so poklali okoli 3000 ljudi. — Vlada severoameriških zedinjenih držav zahteva od turške vlade, naj poravna škodo, kar so je imeli Američani v Turčiji.

Azija. Na otoku Formosa v daljni vshodni Aziji je nastal punt. Na novega leta dan je napadlo 10tisoč ustašev okraj Thaipae, vendar so jih vladne čete razpršile. Bati se je, da v kakem drugem kraju ne Formosi nastane upor.

Afrika. Jamesona, ki je s 700 možmi udril v transvaalsko republiko, je zlahka premagal predsednik te republike, Krüger. Temu je nemški cesar takoj častital, kar Angleže hudo jezi. Angleži naj pomnijo, da se prosta dežela, čeprav je ondi toliko zlatih rudokopov, kar meni nič tebi nič ne sme prisvojiti.

Amerika. Špancem se na otoku Kuba zopet prav slabo godi. Ustaši so obkolili glavno mesto Havano in je utegnejo v kratkem zasesti. Španski maršal Martinez Campos je hotel svojo čast odložiti, pa vojno ministerstvo ni tega dovolilo. Španskih vojakov je na Kubi 120 tisoč, ustašev pa bojda samo 20tisoč; toda tem na skrivnem pomagajo ostali Američani.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o smehu.

(Proučuje Anton Biserjančan.)

(Konec.)

O smehu se dá še mnogo povedati. Neki angleški učenjak trdi celo, da se more iz smejanja spoznati

prav mnogokrat narava človekova. Navaja nam jako zanimive podatke. Pri odkritosrčnem in prostodušnem človeku se sliši glas a, kadar se smeje, pri mirnem in premišljenem glas e in i. Kdor se smeje v glasu, ki je nekako na pol a, na pol o, isti je darežljiv in pogumen; kdor pa se smeje na pol e in na pol u, je skopuh in hinavec. Ljudje, ki se smejejo v spojenem glasu a in o, in ljudje, ki se smejejo v spojenem glasu a in i, te dve vrsti ljudje se imata navadna radi in sklepata prijateljstvo. Debeli, tolsti ljudje se več smejejo, kakor drobni in suhi. Ogibaj se istega, ki se skoro nikdar ne smeje. Notranji smeh, ki se na obrazu ne upa prav pokazati, pomenja hudobnost. Kdor se smeje preglasno, kaže, da nima mnogo možganov v glavi, da je neumen. Pameten človek se smeje zmerno. Tako nas uči angleški modroslovec.

Uzroki, zakaj se človek veseli, so v življenju jako različni. Ker pa je smeh izraz našega veselja, zato je tudi smeh različen, naše mišice se pri različnih priložnostih različno nategnejo. Bratec je bil bit, sestrica pa si je zaslužila, vendar mati so ji prizanesli. Sestrica se sedaj smeje bratcu in tak smeh imenujemo škodoželjni smeh. Kadar dijak prosi očeta za denar, se smeje dijak ljubeznjivo, oče k večjemu prisiljeno; ko oče sega po denar v žep, smeje se oče bridko, dijak sladko; ko že čuti dijak kaj okroglega v svoji roki, se smeje zadovoljno, a oče dvoumno. Če hoče kdo pokazati, da je več kot drugi, se smeje prezirljivo. To je ostuden smeh. Kadar druge jeziš, smeješ se pikro in zbadljivo. To je grd smeh. Srčni smeh opazujemo pri nedolžnih otrocih in ljudeh.

Nekaterim smeh ne povzročuje mnogo težav, zato pravimo, da se gladko smejejo. Nahajajo pa se tudi ljudje, ki se niti sami ne vedo smejeti. Že pri otrocih lahko to vidiš. Smej se mu, in smejal se bo za teboj. Pa tudi pri odraslih opazujemo to otročjo navado. Ako se zdi v družbi kakemu imenitmu gospodu kaj smešno, kar naenkrat si domišljujejo vsi nizki in majhni gospospedi, da se tudi jim zdi to smešno, in vsi se smejejo za velikim gospodom. Ta smeh imenujemo bizantinski smeh, ker se neki nekda v Bizancu ali Carigradu mnogo ljudi ni vedno drugače smejeti, kakor kadar so se smejali visoki gospospede. Razuzdane osebe se smejejo nedostojno. Kako mogočen vihar pred nevihto pridrvi jim smeh iz ust, tako glasen in silen, da bi bilo dobro, ako bi si človek iz previdnosti za enake slučaje zamašil občutljiva ušesa. Zraven pa začnejo zvijati svoje telo na vse mogoče pretege, celo to lahko opaziš, da spravijo svojo glavo v najbližjo dotiko s spoštovanimi koleno. Če pa se jim lenobno telo ne mere več tako skrčiti, gotovo pa bodo poskali z rokami in cepetali z nogami, da ne boš vedel, ali se jim je v glavi katero kolesce ustavilo ali pa se jim je začelo katero na novo vrteti. Nekateri ljudje imajo nelepo navado, da se za nos držijo, kadar se zelo smejejo. Učitelji pravijo, da se to posebno rado dogaja pri nadepolni mladini v šolskih klopih, kadar bi učitelju rada prikrla svojo smejačo se naravo. Otrok zapre usta, z rokico se prime za nosek in si misli: Drago srce, zdaj se smej, učitelj te ne vidi! Toda učitelji so prebrisani, tudi oni so bili nekda otroci!

Navadno se pač smejejo, kadar smo veseli. A pri dijaki mora biti seveda zopet kaka izjema. Dijaki se smejejo tudi — kadar so žalostni in obupni. Le poslušajmo, kako se nam ubogi dijak toži:

Raztrgan ves in razcapan,
Iz čevljev palc mi gleda,
Skoz suknjo sije beli dan,
Denarcey v žepu nič, seveda.

Kaj ne, grozna reva vlada med dijaštvom. Srce se pri takih razmerah nam ne bi moglo smejeti, resničnega veselja bi ne mogli občutiti. Toda

dijak, pri njem je vse narobe. Le čujte, kako končuje dijak svojo žalostno pesem:

Tako jaz životarim,
Haha, ta pijan študent!

Neverjetno! Odkod mu prihaja ta haha? Glejte, to je smeh, ki izvira iz žalosti in obupa!

Večina ljudij ljubi smeh prav iskreno in skrbi zanj, kjer le more. Tudi vi ste med to večino. Le recite mi odkritosrčno, kaj pogledate v »Slov. Gosp.« najprej, kadar ga dobite v roke? Le odkritosrčno povejte! Smešnico, kaj ne? In kadar ste jo prebrali, potem pride smeh, eden se začne smejati in vsi drugi za njim, da vas je veselje gledati. Povejte tudi, s kakimi ljudmi rajši občujete, z žalostnimi ali veselimi? Žalostni ljudje — bah, proč z njimi, veseli ljudje — uj, le k njim! Prav tako! Le bodite veseli, toda nikdar čezmerno in iz pregrešnih vzrokov!

Sedaj pa mislim, da sem vam povedal vse važnejše in zanimivejše reči o smehu. Če se še pa kedaj česar domislil, bom vam že poročal. Z zadovoljnim smehom se poslavljam od vas. Srečno!

Smešnica. Nekdo se je v krčmi hvalil, kako so ribe dobre. Krčmar ga vpraša: »Ali si jih že jedel?« — »Ne, ampak sosed mi je pravil, da je videl, da so jih drugi jedli.«

Razne stvari.

† Luka Kunstek.

Na dan sv. Treh kraljev ob 4. uri zaran je umrl na Ptuj po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajočje, gimnazijski profesor g. Luka Kunstek v 61. letu svoje dóbe. Z blagim pokojnikom je zgubil naš narod zopet iskrenega rodoljuba stare koronine, jeklenega značaja, da je malo takih, znanci odkritosrčnega, ljubeznivega prijatelja, gimnazijska mladež pa izvrstnega učitelja, ki je ljubil svoje učence in po očetovsko skrbel za njih duševno in telesno odgojo. Dopravil si, dragi Luka, svojo nalogo na odličan način, zato rej moreš mirno počivati »v zemlji slovenski, predragi deželi, ki si jo ljubil presrčno ves čas!« Do svidenja nad zvezdami!

Domače. (Na god sv. Treh kraljev) so peli v stolni cerkvi slovesno sv. mašo milostljivi knezoškof. Opoldne pa so k sebi povabili na obed prečastiti stolni kapitelj.

(Štiri deklice se zadušile). Danes teden je šel pri leitersberskem prerovu stanujoči železniški delavec na delo, žena pa v Maribor, da bi kaj nakupila. Med tem pa začne pri peči tleti neka cunjca. V kratkem je bila izba tako polna dima, da so se zadušile štiri hčerke, stare 8 mesecev do 6 let.

(Foregger v Celju.) Poslanec dr. Foregger je dne 28. dec. svojim volilcem poročal o svojem »delovanju« v državnem zboru. Povedal ni ničesar novega, in zato so mu zbrani veliki Nemci izrekli zaupanje.

(»Südmárka« obkradena). V Celju so uzmovali še vedno prav delavni. Celo »nemška posest« jim ni več sveta. Ukradli so namreč nabiralnik »Südmárke«, v katerem je bilo okoli 30 gld.

(Častni ud). Brežiško in sevniško učiteljsko društvo je imenovalo g. ravnatelja Mihaela Zavatlala, bivšega okrajnega šolskega nadzornika, svojim častnim udom.

(Zahvala.) Ubožnim šolarjem slovenske ljudske šole v Konjicah so blagovolili darovati: gospa baronica

Way, roj. grofica Wurmbbrand, 15 gld.; slavna posojilnica ter gg. Žepič, Ogorevc, Pospšil, dr. Rudolf 100 gld., g. Ogorevc tudi blago za obleko za lastno ceno. — V imenu ubožnih šolarjev se zahvaljuje podpisana učiteljica na teh veledušnih darih. Bog plati! Milka Pirnat.

✓ (Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju) so bili dne 30. dec. v občinski odbor izvoljeni gg. Matija Zajc, Jože Zajc, Janez Finzger, Franc Urbas, Jak. Jurič, Anton Mlakar, Miha Mustafa, Matevž Mlakar, Štefan Lenart, Boštjan Medved, Franc Napast, Anton Pintar, Matevž Žunkovič, Matija Žunkovič, Jože Frank, Jože Medved, Jurij Tumpej in Matevž Planinšek.

(Imenovanje.) Avskultant gosp. dr. Oton Papež je imenovan sodnim pristavom v Ložu, avskultant Viktor vitez Frölich sodnim pristavom v Sevnici.

(Zadušil se je.) Dne 5. jan. so našli v Mariboru v Tegetthoffskih ulicah, v Wallhegerjevi hiši Karola Vračka v postelji mrtvega. njegovo ženo pa na smrt bolno. Pazite na peči!

(V Konjicah) se je leta 1895. narodilo 141 otrok, ali 24 otrok več, kakor l. 1894.; umrlo je 76 ljudij, 22 manje od leta 1894. Zakonov se je sklenilo 25, leta 1894. pa 26 parov.

✓ (Izpred sodišča.) Meseca avgusta lani se je v Laškem trgu vršil socijalističen shod. Omejen je bil na povabljenih goste. Meseca decembra je okr. sodišče v Laškem trgu obsodilo sklicatelja na 20 gld. globe, ker so se shoda udeležili tudi taki ljudje, kateri niso imeli vabila, namreč krčmar, krčmarica in natakarica.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali p. n. gg. stolni dekan L. Herg in profesor Maks Pleteršnik po 5 gld., kaplan Anton Šijanec 4 gld., davkar S. Kocbek 2 gld. in posestnik Fr. Pišek 1 krono. Bog plati!

(Bralno društvo »Mir«) pri Veliki Nedelji ima dne 12. januarija 1896 občni zbor. Vspored: Poročilo predsedništva; volitev odbora; vplačevanje udnine; preinačenje društvenega imena in mogoči predlogi. Zvečer ob 7. uri je tombola s prosto zabavo.

(Kmečko bralno društvo v Jarenini) bode imelo v nedeljo, dne 19. jan. popoldne po večernicah v gostilnici g. Jagodiča občni zbor z volitvijo novega odbora. Udje in prijatelji, pridite v obilnem številu!

(Bralno društvo pri Sv. Križu) na Murskem polju bode imele dne 12. jan. ob 3. uri popoldne redni občni zbor s petjem v bralni sobi. K mnogobrojnej udeležbi se vabi.

(Čitalnica v Brezicah) priredi svoj redni občni zbor dne 12. jan. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo, dne 12. januarija v »Narodni čitalnici v Celju« zabavni večer s sledečim vspeedom: A. Petje. 1. Dr. B. Ipavic: »Mi vstajamo!« moški zbor; 2. Gr. Rihar: »Zvonovi«, osmospev; 3. Brajša: »Réverie«, osmospev. B. Župan. Izvirna šaloigra v dveh delih. Spisal Miroslav Vilhar. C. Ples in prosta zabava. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 30 kr., za nečlane 50 kr., za rodbine 1 gld. Vstop je dovoljen le članom in povabljenim gostom.

(Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi dne 26. januarija 1896 ob 3. uri popoldne javni občni zbor z veselico in petjem v gostilnici gospoda J. Skerleca.

Iz drugih krajev. (Slovani v Aleksandriji.) V tem imenitnem obmorskem egiptovskem mestu je okoli 4000 Slovencev in Hrvatov. Te dni so ustanovili društvo »slovanska sloga«. Predsednik mu je Hrvat dr. Lujo Žaja, v odboru pa so ti-le Slovenci: gg. Albin Volovšek, štajarski Slovenec, ter Ivan Šemeč in Fr. Laznik.

(Kraljica zdravnik.) Kraljica Amalija portugalska je po drugem tečaju napravila na vseučilišču v Lizboni izpit o zdravilstvu z odličnim uspehom. Profesorji so častili kraljevski dijakinji. Kraljica mora slušati še dva tečaja, da dobi po opravljenih izpilih naslov »doktorja zdravilstva«.

(Sola za opice.) V Kalkuti (Indija) snujejo zavod za opice, v katerem naj bi se mlade »merkvice« obojega spola učile — čitati in pisati! To pač nikoli ne bodo dosegli, ampak osnovatelji »sol za opice« naj gredo v to šolo, morda se jim zravnajo kolesca v možganih!

(Ponarejalci avstrijskih petdesetakov.) Te dni so zaprli v Belem gradu brata Julija in Miho Mihajloviča, katera sta ponarejala avstrijske petdesetake. Preiskava proti njima je zasledila mnogoštevilno zavezo ponarejalcev, razširjeno po vsej južni Ogerski. Razne članove te zaveze pa so že tudi prijeli v Semlinu in po nekaterih krajih južne Ogerske.

(Židje v Avstriji.) Statistična centralna komisija poroča, da je v Avstriji 1,141.615 židov. Od teh jih je na Štajarskem 1979, na Koroskem 164, na Kranj-

skem 89 in na Primorskem 5268. Na 1000 prebivalcev v državi pride 47 židov. Pomenljivo je, da se je število židov na Solnograškem podvojilo, na Tirolskem potrojilo.

(Loterija na Ogerskem) je odpravljena z novim letom. Tudi pri nas bi bilo prav dobro, ko bi vendar enkrat odpravili malo loterijo; saj tja večinoma reveži nosijo svoje desetice.

(Katol. ljudska stranka.) Škof v Št. Hipolitu, dr. Rössler, so poslali o Božiču lepo pohvalno pismo državnemu poslancu baronu Dipauliju, predsedniku kat. ljudske stranke.

Listnica upravnštva. Prosimo p. n. gosp. naročnike, naj imajo za božjo voljo nekaj potrpljenja. Vse pride s časom in po vrsti na red in ustreže se po mogočnosti vsem tako raznim željam, tudi onim, ki so z upravnštvom celo slabo ali pa tudi v nikakej zvezi. Ravno četli novega leta se nakopiči in napše toliko vsakojakega gradiva, da človek samo z dvema rokama uprav ne more kar na mah dovršiti toliko posla in odgovarjati na razna prašanja in zvedavnosti. Prosimo!

Loterijske številke.

Trst 4. januarija 1896: 82, 23, 66, 20, 15
Linc » » 67, 68, 41, 54, 52

Bazglas.

Troje štipendij s tri sto gold. na leto je izpraznjeno za medicince graškega vseučilišča. Pogoji, pod katerim se taka podeliti zamre, je, razven domovinske pravice na Štajarskem, v glavnem ta: da se prosilec pisмено obveže, po doseženi sposobnosti za opravljanje medicinske prakse, ostati osem let v štajarski službi in sicer v kraju, ki bode mu ga odredil deželni odbor, s katero službo bode združeno plačilo ne izpod štiri stotine na leto.

Ako prosilec še ni polnoleten, ima omejeno zavezno pismo obseči očetovo dovoljenje in kuratelne oblasti, odnosno varuha in nadarstvene oblasti. Prošnje, kojim je priložiti rojstni in domovinski list, dokazi o dovršenih naukih in zavezno pismo, imajo se do 15. dne meseca januarija 1896 podpisnemu deželnemu odboru priposlati.

V Gradcu 27. dne meseca dec. 1895.

Od štaj. deželnega odbora

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Olnjati portret 85x75 cm

Antona Martina Slomška,

najfineje po najboljšem izvorniku izveden, na plavno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovence, bilo bi preveč govoriti. Njeru se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev. 4—10

Kathreiner
KNEIPP'S SLADNO KAVO



Se dobi povsod • 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostnij se ta sladna kava že po tem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod v celih zrnih in se rabi z velikim pridom namesto cikorije in drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o kterih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

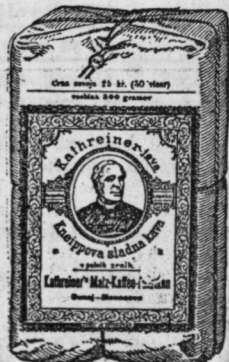
Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimunitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočerih družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim penarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvorne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna »Kathreinerjeva kava« ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.



v Ciste vinske drože

kolikor-koli

kupuje po najboljših cenah

Feliks Schmidl

žganjičar

1-3

v Mariboru, Koroške ulice 18.

A. Fiebiger,
kotlarv Mariboru
Koroške ulice 6
priporoča vse v to
svrhu spada-
joče blago.

List s podobami

DOMIN SVET

Izhaja v Ljubljani
dvakrat na mesec.

Vsaka številka ima 32 velikih strani,
mного slik iz domačih in tujih krajev.

Cena 4 gl. 20 kr., dijakom 3 gl. 40 kr.

Najlepši list slov. družinam
v zabavo in pouk.

Opist mest

Ravnokar je izšel in se dobi v tiskarni sv. Cirila prav lično v treh barvah izvršen

SLOVENSKI KOLEDAR

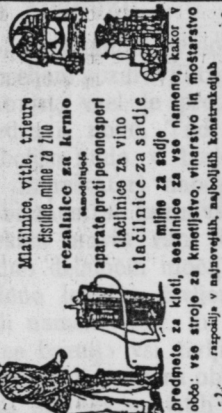
za prestopno leto 1896

za na steno.

velja 12 kr., s poštnino vred 15 kr.

P. n. naročniki „Slov. Gosp.“ ta znesek lahko z naročnino vred dopošljejo.

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!



Mlatilnica, vtila, trietur
čistilna mlinca za žito
resalnice za krmno

aparate proti pomorski
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za moko

predmete za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/3 Praterstrasse Nr. 49

Mag. Dr. med. Ignaz Heller v mestnem in državnem južnem sodišču in
poštnice proročilo.

Najkvalitetnejši pogoj. — Jamstvo. — Stroji se daje za posredstvo.
Cene se iz nara. nižale! Predpriprave zahtevajo papir!

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“ Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve

Teločistilne kroglice, nekdanj imenovane **kričistilne kroglice**, staroznano, lahko teločistilno domače sredstvo.

Teh kroglic-stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja, 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotičev sok, ena steklenica 50 kr.
Balzam za golšo; 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura; (nekdanj življenska esenca ali praške kapljice imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja; pospešuje izvrstno rast las, 1 škatljica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

U iverzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljavi denarja (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. 6-12